

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

| | |
|---------------------------------------|--|
| 1.1 Instituția de învățământ superior | Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca |
| 1.2 Facultatea | Drept |
| 1.3 Departamentul | Drept privat |
| 1.4 Domeniul de studii | Drept |
| 1.5 Ciclul de studii | licență |
| 1.6 Programul de studiu / Calificarea | Drept |

2. Date despre disciplină

| | | | | | | | |
|--|--|---------------|---|------------------------|---|-------------------------|----|
| 2.1 Denumirea disciplinei | Drept civil – Succesiuni și liberalități | | | | | | |
| 2.2 Titularul activităților de curs | Prof.dr. Mircea-Dan Bob-Bocșan | | | | | | |
| 2.3 Titularul activităților de seminar | Asist.dr. Cristina Pop | | | | | | |
| 2.4 Anul de studiu | III | 2.5 Semestrul | 6 | 2.6. Tipul de evaluare | E | 2.7 Regimul disciplinei | DO |

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

| | | | | | |
|--|-----|--------------------|----|-----------------------|-----|
| 3.1 Număr de ore pe săptămână | 4 | Din care: 3.2 curs | 2 | 3.3 seminar/laborator | 2 |
| 3.4 Total ore din planul de învățământ | 56 | Din care: 3.5 curs | 28 | 3.6 seminar/laborator | 28 |
| Distribuția fondului de timp: | | | | | ore |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe | | | | | 40 |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren | | | | | 15 |
| Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri | | | | | 32 |
| Tutoriat | | | | | 5 |
| Examinări | | | | | 2 |
| Alte activități: | | | | | |
| 3.7 Total ore studiu individual | 94 | | | | |
| 3.8 Total ore pe semestru | 150 | | | | |
| 3.9 Numărul de credite | 6 | | | | |

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

| | |
|-------------------|---|
| 4.1 de curriculum | - |
| 4.2 de competențe | - |

5. Condiții (acolo unde este cazul)

| | |
|--|---|
| 5.1 De desfășurare a cursului | - |
| 5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului | - |

6. Competențele specifice acumulate

| | |
|--------------------------------|---|
| Competențe profesionale | <ul style="list-style-type: none"> - însușirea noțiunilor fundamentale din domeniul succesiunilor și liberalităților; - înțelegerea tendințelor din practica judiciară și notarială; - abilitatea de a sfătui un potențial client asupra modului în care să redacteze un testament sau să conceapă un contract de donație; - abilitatea de a identifica problema de fond într-un dosar succesoral primit spre analiză; - abilitatea de a da o soluție obiectivă și corectă într-un litigiu succesoral. |
| Competențe transversale | <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea abilităților de studiu individual, sinteză și analiză; - organizarea autonomiei învățării, dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de asumare a responsabilităților; - evoluția abilității abilități de lucru în echipă și a comunicării în echipă / public, în formă orală și scrisă; - respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale; - dezvoltarea competențelor de utilizare a infrastructurii IT (baze de date, situri internet specializate, comunități profesionale din mediul virtual), atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională. |

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

| | |
|---------------------------------------|---|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea obișnuinței de a lucra direct cu izvoarele legislative primare și secundare, respectiv cu sursele de practică publicată; - deprinderea modului de a raționa în registrul specific domeniului. |
| 7.2 Obiectivele specifice | <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea noțiunilor și deprinderea vocabularului specific materiei; - cunoașterea critică a noțiunilor fundamentale implicate; - cunoașterea critică a principalelor controverse din practică și doctrină; - formarea aptitudinii de a rezolva rapid, corect și eficient cazurile practice. |

8. Conținuturi

| 8.1 Curs | Metode de predare | Observații |
|--|--|------------|
| 1. Identitatea dreptului succesoral: cu ce se ocupă acest domeniu al dreptului civil? cine poate moșteni? [art. 953-957 civ.] | La fiecare curs, se analizează și se dezbate proactiv decizii judiciare, acte de practică notarială, și dosare succesorale notariale. Spețele de bază sunt afișate de la | |
| 2. Moștenirea legală (I): 1) Nedemnitățile succesorale; 2) Principiile devoluțiunii succesorale legale și clasele de moștenitori [art. 958-964 și 975-983 civ.] | | |
| 3. Moștenirea legală (II): excepțiile de la principiile devoluțiunii succesorale legale – 1) Clasa a doua; 2) Soțul supraviețuitor [art. 965-969 și 970-974 civ.] | | |

| | | | |
|---|--|--|------------|
| 4. Moștenirea legală (III): excepțiile de la principiile devoluțiunii succesoriale legale – 3) Reprezentarea succesorală [art. 965-969 civ.]. Moștenirea vacantă [art. 1.135-1.140 civ.] | începutul semestrului în dreptul fiecărui curs, pe pagina http://dreptroman.ro , la Succesiuni > Licență > Programare cursuri | | |
| 5. Ce este și cum funcționează voința liberală? Tipologie și aspecte comune donație-testament [art. 984-986, 989 civ.]. Definiția testamentului [art. 1034-1035 civ.] | | | |
| 6. Donația | | | |
| 7. Testamentul – aspecte generale [art. 1036-1039 civ.] | | | |
| 8. Forma testamentului [art. 1.040-1.050 și 1.010 civ.] | | | |
| 9. Legatele: tipologia dispozițiilor <i>mortis causa</i> [art. 1.054-1.067 civ.] | | | |
| 10. Ineficacitatea voinței mortis causa: 1) ineficacitatea testamentului; 2) ineficacitatea legatului [art. 1051-1053 și 1.068-1.073 civ.] | | | |
| 11. Limitarea libertății de dispoziție a lui decuius: rezerva succesorală și dezmoștenirea [art. 1.086-1.090 și 1.074-1.076 civ.] | | | |
| 12. Rezerva, raportul și reducțiunea vs. masa succesorală [art. 1.091-1.099 civ.] | | | |
| 13. Opțiunea succesorală [art. 1.110-1.124 civ.] | | | |
| 14. Recapitulare | | | |
| Bibliografie A. minimală (pentru examen): - Bob, M.D., <i>Drept civil. Moșteniri și liberalități - suport de curs</i> , 2020 (disponibil gratuit online pe site) - Deak, Fr., Popescu, R., Tratat de drept succesoral , 3 vol., București 2019 - Deak, Fr., Mihai, L., Popescu, R., Tratat de drept civil. Contracte speciale , vol. III, București 2018 B. extinsă (opțională, pentru a intra în detalii legislative, teoretice și practice): - Bob, M.D., Probleme de moșteniri în vechiul și în noul cod civil , București 2012 - Bob, M.D. (coord.), Familie și moștenire în România , București 2016 - Bocșan, M.D., Practica testamentară. Jurisprudență română 1862-2002 , București 2003 - Popa, I., <i>Drept civil. Moșteniri și liberalități</i> , București 2013 - Popa, I.F., Moise, A. (coord), Legea notarilor publici. Comentariu pe articole , București 2016 C. pentru a merge mai departe (facultativă, pentru doritorii de a aprofunda problematica) - Alexandresco, D., Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român , vol. III/2, IV/1 și IV/2, București 1912-1913 (reeditate anastatic 2018) - Cantacuzino, M.B., Elementele dreptului civil , Craiova 1921 (reeditat Beck 1998) - Chirică, D., Tratat de drept civil. Succesiuni și liberalități , București 2017 - Eliescu, M., Moștenirea și devoluțiunea ei în dreptul RSR , București 1966 - Eliescu, M., Transmisiunea și împărțeala moștenirii în dreptul RSR , București 1966 - Hamangiu, C., Rosetti-Bălănescu, I., Băicoianu, Al., Tratat de drept civil român. Vol. III. Regimurile matrimoniale. Succesiuni. Liberalități , București 1929 (reeditat 1999 et seq.) - Macovei, C., Dobrilă, M.C., <i>Cartea a IV-a</i> , in Baiaș, Chelaru, Constantinovici, Macovei, Noul cod civil. Comentariu pe articole , București 2014 | | | |
| 8.2 Seminar / laborator | | Metode de predare | Observații |
| 1. Seminar introductiv: cu ce se ocupă acest domeniu al dreptului civil? cine poate moșteni? [art. 953-957 civ.] - Deak/Popescu, vol.I, p. 19-30 și 57-94 | | - studentul trebuie să facă o primă lectură prealabilă a problematicii de studiu aferentă fiecărui seminar - sesiune Q&A pentru lămurirea | |
| 2. Nedemnitatea succesorală: [art. 958-962 civ.] - Deak/Popescu, vol.I, p. 94-133 | | | |
| 3. Succesiunea ab intestat (I): principiile devoluțiunii succesoriale legale, clasele de moștenitori [art. 963-964 și 975-983] - Deak/Popescu, vol.I, p. 134-151 și 209-240 | | | |
| 4. Succesiunea ab intestat (II): excepții de la principiile | | | |

| | | | |
|---|---|--|--|
| devoluțiunii succesorală legală - reprezentarea succesorală [art. 965-969] și drepturile speciale ale soțului supraviețuitor [973-974]; moștenirea vacantă [art. 1.135-1.140 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol.I, p. 151-208; 270-280; 280-298</u> | problemelor rezultate din lectura prealabilă; - spețe. | | |
| 5. Ce este și cum funcționează voința liberală? Tipologie și aspecte comune cu donația [art. 984-992 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 40-53; 112-114</u> | | | |
| 6. Donația [art. 1011-1033 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. III, p. 171-254</u> | | | |
| 7. Testamentul - definiție și aspecte generale [art. 1034-1039 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 21-40; 54-62; 66-67</u> | | | |
| 8. Forma testamentului [art. 1.040-1.050 și 1.010 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 62-95; 100-110 și 150</u> | | | |
| 9. Legatele: tipologia dispozițiilor <i>mortis causa</i> [art. 1.054-1.067 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 111-139</u> | | | |
| 10. Ineficacitatea voinței <i>mortis causa</i>: 1) ineficacitatea testamentului; 2) ineficacitatea legatului [art. 1051-1053 și 1.068-1.073 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 149-194</u> | | | |
| 11. Limitarea libertății de dispoziție a lui <i>decuius</i>: rezerva succesorală și dezmoștenirea [art. 1.086-1.090 și 1.074-1.076 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 257-301, 194-205</u> | | | |
| 12. Rezerva, raportul și reducțiunea vs. masa succesorală [art. 1.091-1.099 civ.] - <u>Deak/Popescu, vol. II, p. 301-342</u> | | | |
| 13. Opțiunea succesorală [art. 1.110-1.124] - <u>Deak/Popescu, vol. III, p. 17-122</u> | | | |
| 14. Seminar recapitulativ | | | |
| Bibliografie (identică cu cea de la Cursuri) | | | |

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Modul specific de predare descris mai sus urmărește să pregătească studentul pentru a cunoaște deja din facultate nu numai aspectele teoretice, ci și cum arată și se folosesc instrumentele practice, concrete, cu care va lucra în calitate de notar public sau cu care se va întâlni în calitate de avocat sau judecător.

10. Evaluare

| Tip activitate | 10.1 Criterii de evaluare | 10.2 metode de evaluare | 10.3 Pondere din nota finală |
|---|---|---|------------------------------|
| 10.4 Curs | - capacitatea de identificare a stării de fapt și a problemei de drept - capacitatea de identificare a soluției juridice | Examen oral – rezolvare de speță trasă la sorți dintr-un portofoliu de cazuri practice | 70% |
| 10.5 Seminar/laborator | - capacitatea de identificare a stării de fapt și a problemei de drept - capacitatea de identificare a soluției juridice | Evaluare pe parcurs: - sfârșitul lunii martie – 1,5 p. - sfârșitul lunii mai – 1,5 p. | 30% |
| 10.6 Standard minim de performanță | | | |
| - participarea activă la seminare; - identificarea corectă a stării de fapt și enunțarea problemei de drept din speță. | | | |

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....